

و مابقی آنرا هم برای حقوقهای قلبی بی فایده صرف بشود
 من کمال اطمینان را دارم که در صورتیکه من آن پیشنهاد
 را برای دولت متبوعه خود ارسال بدارم دولت من بر آن پیشنهاد
 ابداً وقتی نخواهد گذاشت در صورتیکه من ابداً حاضر فرستادن
 هم نیستم بمقیده من مقصود از این پیشنهاد هیچ چیز نیست جز اینکه
 امیربهدر جنگ و رفقاییش میخواهند کیسه خود را مثل زمان سابق پر کنند
 و جناب وزیر باید آگاه باشند که دولت اعلیحضرتی هیچوقت
 دولت ایران را کمک برای تهیه پولی از جهة همچو مقصودی نخواهد
 کرد بعلاوه من اظهار تأسف مینمودم از اینکه دولت ایران از قرار
 معلوم بهیچوجه خیال ندارد که اصلاحی در مالیه خود نماید

قوام الدوله قدری مضطرب الحال ~~ص~~ گردیده و بعد دلیل
 آورد که کمیونیرا که مسیو بیرو خیال دارد در وزارت مالیه
 تشکیل بدهد خود یکنوع ضمانت کافی است که در صورتیکه قرض
 داده شود حیف و میل نخواهد شد

چون پیش از ورود قوام الدوله مسیو بیرو بمن اطلاع داده
 بود که اعضای کمیون مزبور بطوریکه جناب وزیر پیشنهاد نموده
 است مرکب خواهند بود از خود وزیر مالیه و دوپسرش و دو نفر
 دیگر لهذا من بایشان در جواب اظهار نمودم که ندوآ من باید از
 ترکیب این کمیسیون مطلع بشوم تا اینکه بتوانم اعتمادی بان نمایم و
 بعلاوه از ایشان سؤال نمودم که در صورتی که دولت ایران واقعا
 طالب اصلاح است چرا در این صورت مصارف لازمه هیچوجهی برای
 اصلاحات منظور نگردیده و بعلاوه چرا ابداً ذکری از حقوق عقب

افتاده نمایندگان دولت ایران در خارجه که از قراریکه بمن گفته شده است الزم تمام مخارج است برده نشده است
 مسیو بیرو دراین مطالب بمن همراهی تامی نموده و اظهار داشت من که سمت مستشاری مالیه را دارم هیچوقت بوزیر مالیه نوصیه نمی نمایم که همچو صورتی را قبول نماید
 بدون جزئیات ممکن نمیشود که نظارتی در مصارف نمود
 آیا وزیر گمان میکند که هیچ اداره جز وزارت جنگ پول فوری لازم ندارد

پر واضح است که برتیب دهندگان این صورت ابدأ نفع عموم را در نظر نداشته اند اگر دولت ایران میخواهد که مساعدتی از طرف دولتین به او شود باید با مسیو بیرو کمک نموده تا اینکه او از حالت مالیه کنونی مملکت اطلاع حاصل نموده و بعد صورت مشروحتی از وجوهات لازم برای هر اداره ترتیب بدهد
 طاهراً قوام الدوله خیلی مأیوس از نتیجه این ملاقات گردید و مسیو بیرو مرا مطمئن ساخت که قوام الدوله برای گول زدن آمده بود و فقط دلتنگی او از نتیجه این ملاقات برای این است که نزد امیر بهادر و سایر دربارهای دیگر بادست بهی خواهد رفت
 (امضا) چارلز مارلینک

نمره ۲۲۸

مراسله مستر مارلینک بسراودگری مورخه ۱۳ عادات از قلعهک
 آقا در اسام مراسله ۱۵ زویه خود افتخار دارم از
 راپورت اینکه از آن تاریخ به بعد زد و خورد مابین قشون شاه و

متمردین در تبریز تا ۹ این ماه بدون نتیجه برای هیچ طرف مداومت داشت

در ۱۵ ماه ژویه ساکنین محایکه بتصرف متمردین بود سعی نمودند که بتوسط قونسولخانه فرانسه تلگرافی بشاه فرستاده اظهار نمایند که آنها حاضر تسلیم هستند ولی فقط ترس آنها از این است که قشون دولتی خانه‌های آنها را عارت خواهند کرد در صبح روز بعد جنگ متروک شده وریش سفیدان محلات محصوره شروع بمذاکرات برای صلح مابین مأمورین دولتی و متمردین نمودند

این مذاکرات بواسطه حرکات مجتهدین معروف شهر منتج نتیجه نگردید چوسکه رؤسای متمردین مایل بودند که شاه تلگرافی نموده و طلب عفو نمایند پس از آن خلع سلاح بسود هر چند ~~که~~ رئیس قشون دولتی اعتراض نداشت ولی مجتهدین که سیم تلگراف بدست آنها بود قبول نمودند که همچو تلگرافی بشود این حوادث و حرکات دیگر مجتهدین حلی دعوت تغییر اهالی گردیده و مصمم شدند که هیچ نوع عفو و بخششی را از شاه بدون ضمانت قونسولخانه‌های خارجه قبول نمایند

در ۱۸ ماه ژویه مستراستوس تلگراف نمود ~~که~~ نظر باقدمات ژنرال قونسول روس بره برهم زدن انجمن اسلامی مرکز مرتجعین و علما جنگ متروک و تقریباً تمام شهر در دست اهالی مسلح است و سوارهای دولتی هم فرار نموده اند

در ۱۸ ماه ژویه یک فوج پیاده که مرکب از ۸۰۰ نفر

بود بمحض اینکه به تبریز وارد شدند فوراً از هم متفرق شده بخانه های خود فرار نمودند در این ضمن دخالت ژنرال قونسول روس متمر ثمری نکر دیده و متمر دین حمله به قاط قشون دولتی برده و آنها را مقداری عقب نشانده ولی در شب ۲۱ و ۲۲ ماه ژویه پس از اینکه استمداد بقشون شاه رسید آنها رولوسیونر هارا مجبور نمودند که به قاط اولیه خود عودت نمایند

در صبح ۲۳ هم جنگی شد و هر چند که رولوسیونر ها سخت دچار مشکلات شدند ولی با وجود این لقاط خود را حفظ نمودند در این حمله قشون دولتی يك توپ نه ساتیمتری بکار برده و مقدار زیادی خسارت هم رسانید

در ۲۷ اوضاع بدتر شد رو بهم رفته از شش توپ گلوله انداخته میشود و چون توپچیان چندان ماهر نبودند گمان خطر برای محله عیسویها برده میشود

در ۲۸ ماه مجلسی از قونسولها و نمایندگان تجار شهر در قونسولخانه روس منعقد گردید تجار اظهار نمودند که اهالی بشرط ذیل حاضر اند که اسلحه خود را زمین بگذارند

(اولاً) شاه بکلی مردم را از قصیرات پلتیکی عفو نماید با ضمانت سفارتخانه ثانیاً بر هم زدن انجمن اسلامی ثالثاً فقط به رحیم خان اجازه داده شود که با پنجاه سوار در شهر تبریز اقامت نماید

قونسولها پیشنهادات مذکوره را تصویب نموده و اظهار نمودند که خوب است اجازه به رؤسای رولوسیونر داده بشود که بدون هیچ

اذیتی از ایران خارج شوند

در عرض مدتی که این اقدام و اقدامات دیگر برای صلح طرفین میشد جنک متروک بود وای چون هیچ طرف نمی توانستند ضمانتی از اجرای مواد قرار داد بدهند لهذا در اول ماه اوت جنک مجدداً شروع گردید

دولت‌ها ارگ را که همیشه در دست رولوسیونرها بود بمبارده نموده و چند دایه خمپاره هم در محله عیسوبها افتاد در ۲ ماه رولوسیونرها تمام سیمهای کمپانی تلگراف هند و اروپا را قطع نمودند

وس قوسولگری اعلیحضرتی با زحمات زیاد آنها را وادار نمودند که راضی بمرمت سیمها بشوند آنها تقاضا مینمودند که هیچ تلگرافات دولتی مخبره نشود

در ۴ ماه اوت خبر برقراری مشروطیت عثمانی بتوسط ژنرال فونسول عثمانی منتشر گردید این مطلب ظبعاً باعث قوت قلب ملتیان گردیده واعلانی مشعر بر اینکه اگر نازمان ورود حکومت با استعداد ترتیب صحیحی داده شد بهتر این است که سلطان عثمانی را شاه خود قرار بدهیم در تمام شهر الصاق گردید

در ۷ ماه اوت قشون شاه سخت مشغول جنک شدند جنک سختی نامدب سه روز بانفک و توپ مداومت داشت مستر استونس متذکر میسازد که حرکات قشون شاه در تمام اینمدت صالحانه نبوده و بیملاحظه غارت مینمودند

در ۲ ماه اوت او راپورت داد که تحارنخانه دنگر و

استونی کاغذی به ژنرال فونسلگری نوشته و اظهار امیدواری نمودند که خوب است دولت اعلیحضرتی دولت ایران را مسؤل هر نوع خسارتی که ممکن است بد از این وارد بیاید دانسته چونکه آنها میترسیدند از اینکه غارت خانها ممکن است بیازارها هم سرایت نماید من باین جهت یاد داشتی بدولت ایران فرستاده و تقاضا نمودم که اقدامات کافی برای محافظت منافع اتباع انگلیس بعمل آید و در آن یاد داشت اظهار نمودم که دولت اعلیحضرتی مجبور خواهد شد که دولت اعلیحضرت شاه را مسؤل هر نوع خسارتی ~~که~~ بواسطه قشون مستخدم دولت ایران وارد می آید قرار دهد

در ۹ ماه اوت جوابی از وزیر امور خارجه برای من رسید مشعر بر اینکه مفاد یادداشت را بمدر اعظم ابلاغ داشتیم و از ایشان مخصوصا خواهش نمودم که احکام لازمه برای محافظت نجارتخاها و اتباع انگلیس بفرستند

خبری معلوم نمودن اینمطلب مشکل است ~~که~~ ناچه اندازه حوادث مهمه تبریز که پس از گودانای شاه رخ داده مربوط به مقاصد بلتیکی است و اگر هم اینطور باشد تاکی این زردو خورد اساسا شکل زردو خورد سیاسی را دارا خواهد بود من شخصا گما میکنم ~~که~~ جنگ بارجمخان بیشتر بواسطه ضدیت شخصی رؤسای ملتین با اوست و همچنین تصور مینمایم که بدون تردید ملتیان حس مینمایند که برای آنها جز جنگ هیچ راه دیگری باقی نیست و اگر آنها بی شرط یا با شرط تسلیم شوند جان و خانواده و مال آنها از دست قشون دولتی که بواسطه مقاومت طولانی وطن

پرستان آذربایجان خشمگین شده اند مأمون نخواهد بود احتمال هم
برده میشود که ترس آنها بی اصل نباشد
مرء ۲۲۹

تلگراف سرنیکسن برادواردگری مورخه ۳۱ ماه اوت (از پترزبورغ
راجع بتلگراف ۲۲ ماه اوت من

سواد مراسله متحدالمالی که پیشنهاد شده است نمایندگان
روس و انگلیس بشاه ارسال دارند از فرار ذیل است
چونکه اعلیحضرت شاه قصد خود را آشکار نموده که بهمین
زودبها قواعد جدیدی برای انتخابات آئیه منتشر نماید وزیرمختار
روس (شارژدافر انگلیس) بروفق تعلیمات واصله از دولت متبوعه
خود وبدون اینکه بیچوجه مایل دخالت در امورات داخلی ایران
باشد عقیده براین است که برای آرامی مملکت و تجارت و آسایش
عموم خیلی مستحسن و بجای خواهد بود که اعلیحضرت شاه در
همانموقع اعلان نماید که بیچوجه در عزم خود برای نگاه داری
قوانین اساسی که خود آن اعلیحضرت بمملکت خود عطا نموده
تعبیری حاصل نشده است و مجلس شورای ملی انتخاب شده در ۱۴
ماه نوامبر در طهران منقذ خواهد گردید

سیو چریکف بمن اظهار نمود که شاه در همین ایام اخیر
سفیر روس گفته است که او حیال دارد بهمین زودبها قانونی برای
التهخابات جدید منتشر نماید عقیده کفیل وزارت امور خارجه براین
است که فعلا بهترین موقعی است که مراسله فوق را نمایندگان انگلیس
وروس برای شاه ارسال دارند

نمره ۲۳۰

تلگراف مستر مارلینک برادوارد گری مورخه ۱ سپتامبر ۱۹۰۸ از طهران
 ویس قونسول اعلیحضرتی مقیم تبریز تلگرافا راپرت میدهد
 که اولیاء امور در طهران اهمیت اوضاع تبریز را درک ننموده اند
 رولوسیونرها گوش بهیچ نوع مصالحه نخواهند نمود مگر اینکه
 مشروطیت برپا انتخابات شروع شده مجلس دومرتبه منعقد گردد آنها
 ابدأ اطمینانی بدولت ندارند

قوای مشروطیین فعلاً ۱۰۰۰۰ نفر است دیروز انجمن محلی کمیته
 برای تحصیل وجوهات از عیسویان برای کمک در مصارف جاریه
 انتخاب نمود برولوسیونرهای ارمنی فشار آورده میشود که آنها
 هم اقدامات جدی نمایند

بطور خصوصی بمستر استونس اخطار شده است که تنها
 بیرون نرود چونکه رولوسیونرها تنگ آمده و مصمم شده اند که
 یک خارجه را مقتول سازند تا اینکه اروپائیا دخالت نمایند

ویس قونسول اظهار میدارد که اگر شاه واقعا خیال انتخاباترا
 دارد هر چه زودتر به تبریز مقصود خود را اطلاع بدهد بهتر
 خواهد بود چونکه طوری رؤسای رولوسیونرها خود را آلوده
 نموده اند که دست برداشتن از زدوخورد حالا خیلی مشکل است
 عقیده ویس قونسول براین است که ممکن است هر دقیقه
 اروپائیان و عیسویان عموماً خود را در خطر عظیمی مشاهده نمایند
 چونکه در این دوسه روز اخیر هیجان مردم خیلی بالا گرفته است

نمره ۲۳۱

تلگراف سرادواردگری سرنیکسن مورخه ۲ سپتامبر ۱۹۰۸
از وزارت خارجه لندن

راجع بتلگراف غره اینماه مسترمارلینک وتلگراف ۳۱ ماه گذشته شما
معلوم است که موقع اقدام رسیده است خواهش میکنم که
شما دولت روسیه را فشار بیاورید که بنمایند خود در طهران تعلیمات
در این باب بفرستند .

باید که بشاه اظهار بشود که دولتین اهمیت زیاد به اوضاع
نبریز میدهند و دولت ایرانرا مسؤل هر نوع خسارت وارده بانواع
روس و انگلیس خواهند نمود باید بشاه فشار آورده شود که حکم
انتخابات جدیده نموده مجلس مجدداً منعقد گردد و در تبریز اعلانی
عمومی شود که شاه قوانین اساسی را نگاه خواهد داشت
شما خوب است که از دولت روسیه در اینخصوص درخواست
جواب فوری نمائید

نمره ۲۳۲

تلگراف سرنیکسن سرادواردگری مورخه ۴ سپتامبر از بطرزبورغ
راجع بتلگراف ۱۲ اینماه شما

کفیل وزارت امور خارجه بسفیر روسیه در طهران تلگراف
نمود که باتفاق شارژدافر اعلیحضرتی مراسمه برای شاه بفرستند و
بعلاوه اخطاری از اهمیت اوضاع تبریز باو نموده شاه را دعوت
نمایند که در تبریز تصمیم خود را در نگاه داری قوانین اساسی
علنی نماید و شروع باتتخاب نموده مجلسرا در ۱۴ نوامبر بازنماید

نمره ۲۳۳

تلگراف مسترمارلینک بسرادواردگری مورخه ۴ سپتامبر از
وزارت خارجه لندن

خواهش میکنم که بتلگراف امروز پترزبورغ مراجعه نمائید
نظر بتلگراف فوق شما مجاز هستید که باتفاق مسیو
هارنوبک مراسله باعلیحضرت شاه بفرستید اقدام مذکور را هرچه زودتر
ممکن میشود بعمل آرید

نمره ۲۳۴

تلگراف سرادواردگری بمسترمارلینک مورخه ۵ سپتامبر از
وزارت خارجه لندن

راجع بمراسله عمره ماه اوت شما
دولت اعلیحضرتی حاضر است بمحض اینکه مسیوپیزو موقع
را مناسب بداند پیشنهادیکه در ۱۹۰۶ شده بود بموقع اجرا بگذارد
باینمندی که برتامبنه عظمی و روسیه مبلغ ۴۰۰۰۰۰۰ لیره بدولت
ایران برسم مساعده حوآهند پرداخت ولیکن پرداخت این قرضه
منوط بشروط ذیل خواهد بود

(۱) این قرضه برای قلع و قمع مشروطیت بکار برده نشود
بلکه طوری مصرف بشود که در واقع کمک برای مشروطیت
باشد انمقصود ممکن است باین ترتیب بعمل آید که زمسان قلیلی
معین گردیده شرط بشود که تا آنوقت یا مجلس باید قرضه را تصویب
نماید و یا اینکه اصل وجه از طرف دولت ایران بدولتین
مسترد گردد

(۲) ضمانت مناسبی برای مصارف این قرضه باید داده شود دولت اعلیحضرتی ترجیح میدهد که قرضه لازم نشود و پیش از اینکه قبول نماید باید که بادقت تمام شرح شرایطی نماید که مقصود مذکور فوق بعمل آید
مطالب فوق فقط برای اطلاع شما است

شماره ۲۳۵

تلگراف مستر مارلینک سرادواردگری مورخه ۶ سپتامبر از طهران
راجع بتلگراف ۴ اینماه شما

سفیر روس و من خیال داریم که ترجمه ایرانی مراسله را بشکل یادداشتی برای شاه ارسال داریم چونکه آن اعلیحضرت سه چهار روز است بواسطه تب ناخوش شده اند

ترجمانهای ما درروز سه شنبه باد داشت مذکور را ناردوی شاه خواهند برد و درصورتی ~~که~~ شاه نتواند آنها را بپذیرد قرار داده خواهد شد که وزیر امور خارجه آنجا حاضر باشد که نداشت را باو ارائه بدهند

شماره ۲۳۶

تلگراف سرادواردگری بمستر مارلینک مورخه ۷ سپتامبر از وزارت خارجه لندن

من ترتیب را که شما در تلگراف دبروز خود در خصوص مکاتبه متحد المال راجع باوضاع داخلی ایران پیشنهاد نموده بودید نصوب مینمایم

نمره ۲۳۷

تلگراف مستر مارلینگ بر ادوارد گری مورخه ۸ سپتامبر از طهران

راجع بتلگراف ۶ اینماه من

شاه بواسطه کسالت عارضه نتوانستند که امروز صبح ترجمانها

را بپذیرند باینجه مراسله متحدالمالی بوزیر امور خارجه در اردوگاه

شاه داده شد که تسلیم آن اعلیحضرت نماید

نمره ۲۳۸

مراسله سر نیکلسن بر ادوارد گری مورخه ۸ سپتامبر از پترزبورغ

آقا افتخار دارم که سوادى از مراسله متحدالمالی را

دولت روسیه پیشنهاد مینمایند نمایندگان روس و انگلیس در طهران

بشاه ارسال دادند انقاد دارم

مسیو چریکف بمن اظهار نمود که چند روز قبل شاه بمسیو

هارتویک اطلاع داده است که قوانینی برای انتخابات جدید بهمین

زودیا منتشر خواهد گردید این اظهار شاه موقع مناسبی را بدست

دولتین میدهد که باو بفهمانند که بهتر آنست اعلیحضرت شاه بکلیه

قول خود رفتار نموده و مجلس را باز نماید و بگمان ایشان بهتر آن

است که منتظر ورود سربارگی شده ترتیب و موقع فرستادن مراسله

مذکور بمسیو هارتویک و مستر مارلینگ واگذار بشود

من بمسیو چریکف گفتم که مضمون مراسله را بشما تلگراف

نموده و ایشانرا از عقیده شما مستحضر خواهم نمود

(امضا) نیکلسن

سواد مراسله متحدالمالی است که نمایندگان انگلیس و روس

در طهران بشاه تسلیم خواهند نمود (در ۳۱ ماه اوت ۱۹۰۸ از طرف مسیو چریکف برای سرنیکسن ارسال گردیده است چون اعلیحضرت شاه قصد خود را آشکار نموده اند ~~صکه~~ بهمین زودی قوانین جدید انتخابات را که بهمین نزدیکی بعمل خواهد آمد انتشار دهند سفیر روس (شارژدافر انگلیس) بر وفق تعلیمات دولت متبوعه خود بدون اینکه مایل بدخالت در امور داخله ایران باشیم نظر بمصالح آزادی مملکت و تجارت و آسایش عمومی خیلی مطلوب و بموقع خواهد بود که اعلیحضرت شاه اعلان نمایند که تصمیم خود راجع باستقرار این اساس که بمملکت خود داده تغییر ناپذیر بوده و مجلسیکه فعلا در صدد انتخاب اعضای آن هستند روز اعزّه ماه نوامبر (۱۴) امسال انعقاد خواهد یافت

نمره ۲۳۹

مراسله سرنیکسن بسرا دواردگری مورخه ۴ سپتامبر ازسن پترزبورغ آقا من مضمون تلگراف ۲ ماه جاری شمارا برای مسیو چریکف ارسال داشته اینک افتخار دارم جوابی که از ایشان برای من رسیده لفا ارسال دارم (امضا) نیکسن

ملفوفه در نمره ۲۳۹

مراسله مسیو چریکف بسرنیکسن

جناب سفیر کبیر در جواب مراسله امروز شما تعجیل نموده شما را مطلع میسازم ~~صکه~~ بر وفق نظریات دولت انگلیس من اکنون بتوسط تلگراف از مسیو هارتویک خواهش نموده که باتفاق مستر مارلینک مراسله مقررّه راجع بافتتاح مجلسرا برای شاه ارسال دارند

۱۹ اینماه از طهران بنماید

بمقیده من جواب شاه ابدأ بطور دلخواه نیست ابدأ ذکر
در آن جواب نشده است که نگاه داری از قوانین اساسی خواهد
شد شما خوب است که اطلاع حاصل نمائید ~~که~~ چه اقدامات
دیگری دولت روسیه برای رسیدن بمقصود مطلوبه حاضر است بنماید
نمره ۲۴۳

تلگراف سرنیکسن سرادواردگری مورخه ۲۲ سپتامبر از پترزبورغ
راجع بتلگراف دیروز شما

مشروطیت ایران

کفیل وزارت امور خارجه بمن اطلاع میدهد که سفیر
روس در طهران بعلاوه جواب ~~کتابی~~ شاه اطمینانات شفاهی باو
داده است که بطوریکه نمایندگان روس وانگیس باو نصیحت نموده اند
او بقول خود رفتار خواهد نمود

مسیو چریکف گمان میکند که شاه محض حفظ شئون
خود و همچنین محض آنکه مردم تصور نکنند که او به نصیحت
و فشار خارجه تسلیم شده است ترجیح داده است ~~که~~ اطمینانات
خود را شفاها اظهار نموده نوشته ندهد

ایشان (چریکف) پیشنهاد مینماید که باینجه خوب است
ما چند روزی باو (شاه) مهلت بدهیم اگر باطمینانات شفاهی خود
عمل ننمود آنوقت فشار دیگری خواهیم آورد

نمره ۲۴۴

تلگراف مستر مارلینک سرادواردگری مورخه ۲۳ سپتامبر از طهران

شاه و مشروطیت

شاه بمسیو هارتویک نیمه قولی داده است که فوراً اعلانی صادر خواهد گردید که در ۲۷ ماه اکتبر انتخابات شروع شده و در (۱۴) نوامبر مجلس منعقد گردد

وزیر امور خارجه که امروز برای ملاقات من آمده بود بهمین نحو بمن اظهار نموده و سؤال نمود که آیا این پیشنهاد را من تصویب و همراهی مینمایم یا خیر

وزیر امور خارجه بمن اظهار نمود که شاه مایل بملاقات من است باینجهه قرار ملاقات آن اعلیحضرت بفردا گذارده شد
نمره ۲۴۵

تلگراف سرادوار دگری بسریکسن مورخه ۳۲ سپتامبر از وزارت خارجه لندن

راجع بتلگراف دیروز شما

شاه و مشروطیت

ما به پیشنهاد در تعویق انداختن اقدامات موافق هستیم

نمره ۲۴۶

تلگراف مستر مارلینک سرادوار دگری مورخه ۲۴ سپتامبر از طهران
شاه و مشروطیت

راجع بتلگراف دیروز من

ملاقات امروز صبح من باشاه خیلی دوستانه بود اعلیحضرت شاه خیلی اظهار میل برای اصلاحات در امور و مخصوصاً در مالیه نمودند آن اعلیحضرت بمن قول داد که اعلان قانون انتخابات

جدید امروز بطبع خواهد رسید

نمره ۲۴۷

تلگراف مسترمارلینک سرادواری مورخه ۲۵ سپتامبر از طهران

اوضاع در تبریز

فرمانفرمای آذربایجان ۴۸ ساعت بروئوسیونرهای شهر مهلت داد که اگر بعد از آن تسلیم نشوند شهر را بمبارده خواهد نمود اینمدت مهلت در موقع طلوع آفتاب در روز ۲۴ اینماه منقضی گردید سپس در عصر آنروز بمباردمان شهر شروع گردید

من بآداشتی بدولت ایران فرستاده مشعر براینکه در صورتی که حسارتی باتباع انگلیس وارد شود دولت مسؤل آن خواهد بود

نمره ۲۴۸

تلگراف مسترمارلینک سرادواری مورخه ۲۶ سپتامبر از طهران

ویس فونسول تبریز رایورت میدهد که دولتیان دیروز با ۵ عراده توپ نقط ملتیانرا بمبارده نموده کلیه سوارهای ماکوئی هم در این حملات شرکت داشته ملتیان نقط خود را نگاه داشته و با ۴ عراده توپ بشدت جواب آتش دولتیانرا دادند

نمره ۲۴۹

مراسله مسترمارلینک سرادواری مورخه ۱۰ سپتامبر از قلهک

آقا افتخار دارم که مجملی از حوادث ماهیانه از ۳۰

ماه اوت لغات ۱۰ سپتامبر ۱۹۰۸ بطور معمول انقاد دارم

(امضا) چانرمارلینک

ملفوفه در نمره ۲۳۹

حوادث ماهیانه

اصفهان

در روز آخر ماه ژوئیه دو پست را در راه شیراز سرقت نمودند سارقین راههای کرمان به یزد و اصفهان را مسدود نموده و عبور و مرور پست بعهده تعویق می افتد

در ۳۰ ماه ژوئیه دزدان به نایب‌الحکومه کرمان دربین راه حمله نموده و او را بربت کردند چوکه جمعیتی از ایرانیان مزاحم و دخالت بکارهای معلمین مدرسه دعاوین مینمودند دکتر اکتور چهار نفر از مستحفظین قونسولخانه بمدرسه فرستاده رفیع زحمت آنها را نمودند

هر چند که اخبار مشروطیت در عثمانی و تکرافات علمای نجف و کربلا در تقویت مشروطیت ایران علمای اینها را ترعیب نموده که بکارهای نایب‌الحکومه قدری دخالت نمایند ولی ضدیت جدی به اوضاع کنونی هوندا نیست

یزد

حکومت مالیات جدیدی که در دو ماه قبل باعث هیجان شده بود جمع آوری مینماید بقره فهریه از مخالفت مردم جلوگیری شده و سربازهای حکومت چندین نفر از اشخاصی را که میخواستند بر علیه مالیات مذکور تحصن اختیار نمایند کتک سختی زدند

کرمان

در بعضی از نقاط ایالت کرمان از قبیل روبار و جیروفت و رودبار هیجانی برای مشروطیت ظاهر شده است قشون برای جلوگیری فرستاده شده است

شیراز

پس از حرکت ظل السلطان شهر شیراز و ایالت فارس فوراً بحال انقلاب عودت نموده سرقت پست مکرر میشود و از قرار معلوم ایالت بیچوجه اطاعت از کسی ندارند

خلیج فارس بوشهر

پس از مراجعت ظل السلطان اغتشاش در فارس شروع شده در بین راه شیراز مابین رؤسای کنارکخت و کمارج و همچنین مابین رؤسای کمارج و کازرون جنگ در گرفته است حکومت سربازهای قدیم را که سابقاً در بوشهر و سایرینادر فارس ساخلو بودند خارج نموده و در عوض آنها چریک محلی جمع نموده است

بندر عباس

اقتدار نظام بنایب الحکومگی منصوب گردیده است و در ۲۸ ماه ژوبه مشغول کار خود گردید

محرمہ

سیف الدولہ بحکومت عریساں معین کردندہ اسب
 اہالی ہویہ اسباب رحمت سداہند سردار ارفع جنال دارد
 کہ در پائے آمدندہ سرکونی کابلی از آہا نشاند
 مابین اہوار و رامہرم کاروان کمیابی لبح را صککے است
 اموال حوائس حدری تودہ سرف بردہ شد

نمبر ۲۵۰

مکتوب مسرماراندک سرادوار آفری . - (واسلہ ۲۸ سنہ ۱۳۰۸)
 بہت ۱۰ سنہ ۱۹۰۸ - آہ نذرف چہارہ سنہ ۱۳۰۸
 شما حاوی، تعلیمات اسکہ سمر روس و من بلاد حیر منعمہ نشہ پستہاد
 نمودہ از آن اعلیحضرت در حوائس سائنم کہ از اسان جدید را نری
 عرہ ہاد (۱۳) ہوا سہ مہنوخ ، ند و نو صرار بمائش کہ نظر بہ
 متدایح امسب عموم حوائس سبب فسد افتاح آہ اہالی سریر اعلام
 نمائند امروز صبح بحیر نذر حدری، داخل کردہ چون از انذراف
 روز شبہ رسید و در آن روز مسو ہوا ہار یونٹ ہمیشہ مخصوصا
 مسوول حرکت دادن قصد ہمائی خود مسند ہن ہاں شماع کردم
 کہ امروز بعد از ظہر ورا از مضمون تعلیمات شدہ مسیحتر دانستہ
 و فردا صبح آنروز اورا ملاوت کردہ طریق پیشہاد کردن ہوسود
 خود را ، او مذاکرہ ہستم

مسو ہار یونٹ اظہار داشت بصور میکنم معصود اس نشد
 کہ ان پیشہاد را باید کسا توسط وریر امور خارجہ نمود ہن در

جواب اظهار داشتیم آنطوریکه بر من مفهوم است این پیشنهاد باید مستقبلاً بشاه بنود و نصرت میکنم ماباید درخواست شرفیابی حضور اعلیحضرت را بنمائیم سفیر مزبور مرا متذکر نمود که چون شاه بعثت نب چند روزی است از اندرون بیرون نیامده اند خیلی احتمال میرود که آن اعلیحضرت نتواند ما را حضور دهد و شاید بهتر آن باشد که مشایخ السنه شرقی سفارتین را بباع شاه فرستاده مراسله ما را در اینخصوص باو برسانند من اینرا قبول کردم چرا که ظاهراً سهل بود که بعثت عدم صحبت مزاج شاه شرفیابی ما بتأخیر انداخته شود بنا براین اینطور قرار شد که مکتوب مزبور را فارسی ترجمه سوده و سواد آنرا مسیو دوهارنویک و من امضا کرده و توسط مسیو بارانوسکی و مستر چرچیل صبح روز هشتم شهر جاری بشاه تقدیم نمائیم و در صورتیکه آن اعلیحضرت نتواند آنها را حضور دهد از علاء السلطنه استدعا شود که آنجا حضور پیدا کرده نوشته مزبور را باو بپارند که بشاه رسیده شود

عروب هفتم شهر جاری باد داشتی از وزیر امور خارجه برای من رسید باضمضمون که بواسطه کسالت شاه نتوانسته است از مترجمین مذکور پذیرائی نماید و مستر چرچیل و مسیو بارانوسکی بمرور خود باغ شاه نداشتنهای متحد العالم را بوزیر امور خارجه داده اند که بان اعلیحضرت تقدیم نماید

سواد مراسله مذکور در جوف است

(امضاء) چارلز مارلینک

ملغوف امره ۲۵۰

بادداشت متحد اعمال که توسط مسیهای السیه شرقی انگلیس

وروس بساه مقدم سده در تاریخ ۸ بهمن ۱۹۰۸

چون اعلیحضرت ساه قصد خود را آشکار نموده اند که

بهمین رودی قوانین جدید بحداب را که بهمین برده‌بکی بعمل

خواهد آمد اشتر دهند برردافر انهمین بروهن تعلیمات دواب

میسوعه خود و بدون استند بهجوخه مایل بدحساب د مور داخله

ایران بسیم افحصار دارد و بسکه حدطر شش حد که طر بهصلاح

آراء مصلک و بحسار و آتس عبوی حیای مغلوب و بموقع

خوهد بود که اعلیحضرت شاه ایران مانند بسکه بصماین خود

رجح نام بر مشروطیتی که تعلیم خود داده بمر ادر بود

و بحسب که فعلا در بند بسب انصای آن هدا روز غر ماه

نوامبر (۱۴) اصل عدد بسوهد داب (مطابق ۱۹ نوان)

ش رهاور اعلیحضرتی برود هله ا که باب داب حدس از

انصاف برادهمان و واج بر بسوده و ت اعلیحضرت را ه

باید که بسواب همین هه بسب تمام آن شهر سرعیده دواب

ایران خواهد بود طر بس جهت اوصلاح میداند که آن اعلیحضرت

قصد خود د شروع بسده از حدسه و بسج پزراء در عیه

ه نوامبر (۱۴) به در بر بسوهد عمود علی ر ر ان

مستح بر دارد (امضاء) دراره رایلیک

امره ۲۵۱

مکتوب، مسترمارشک سر رواردگری . - (وصله ۲۸ بهمن)

قلمک ۱۰ سبتمبر ۱۹۰۸ - آقا در تعقیب مراسله ۱۳ ماه گذشته خود افتخارا راپورت میدهم که پس از جنگ سختی که در ۷ ماه اوت و دوروز متعاقب آن در تبریز بوقوع پیوست مخاصمات آشکار تا روز ششم شهر جاری از نو شروع نشد

اگر چه در مخالفت دسته‌ملین بر ضد هیئت حکومت قصاصی روی داده و مساعی تجار معبر شهر و فرمانفرمای آذربایجان و اخیراً و بس قونسول اعلی حضرتی برای رفع اشکالات موقع بطور مسالمت بی ثمر و بی نتیجه ماند

روز ۱۵ اوت هیئتی از طرف فرمانفرما بقصد رسیدگی بوجناح امور و راپورت دادن آن بفرمانفرما به تبریز وارد گردیدند خود فرمانفرما هم بانفاق سیپسالار فشونی روز ۲۰ شهر ماضی باجا ورود نمودند

در ۲۳ نهر گذشته نجنم محلی عرضه به آنجناب تقدم نموده تقاضای خود را عرضه داشتند مختصر تقاضاهای آنها از این قرار بود که تازمایکه شاه مشروطیت را برقرار دارد آنها خود را رعایای فرمانبردار شاه خواهند داشت ولی تا پارلمان مفتوح نگردیده و اعضای آنها باز نخواهند از خود حلقه اسلحه نخواهند نمود دیگر آنکه سرکردگان طرفداران شاه که در یک قطعه شهر مسکون میباشند باید دستگیر شده و پس از محاکمه مجازات شوند و امور بآلت آذربایجان در تحت نظارت انجنم محلی تبریز باشد تا آنکه مجلس افتتاح شود آنجناب وعده فرمودند که این تقاضا هارا به استحضار شاه برسانند

در اواخر ماه جون از اولیاء امور طهران جوابی رسید
 تقار بین طرفین بطور محسوس کسب شدت نموده و ملتین از استماع
 هرگونه شرایط صلح امتناع ورزیدند مگر آنکه مشروطیت ضمانت
 شده و امر با انتخابات داده شود و پارلمان منقذ گردد عده قشون
 ملیین در اینموقع بده هزار نفر میرسید و مساعی بعمل میبرد که از
 رولوسبونها ای آرامنه هم جزو قشون بشوند انجمن محلی کسیده
 تشکیل داد که از تمام مسیحیان برای مصارف مداوم دادن این زد
 و خورد وجوهات بطور مساعدت وصول نمایند و بوس قونسول
 اعلیحضرتی اعلام شد که چون رولوسبونها را تصمیم نموده بودند بواسطه
 قتل کافر اجنبی با یکی از مسیحین دول خارج را مجبور بمداخله
 نمایند از منازل خود تنها بخارج بروند بقین اتمساله که آیا دروابع
 آنها قصد انعام این بدهد را داشتند اشکال دارد ولی کمی میتوان
 شک داشت از اینکه میچون اهالی شهر در اینموقع بسر کسب شدت
 نموده و ممکن بود که جای اروپائیان و مسیحیان در هر دقیقه در
 معرض خطر باشد

روز دوم شهر جدی و بس قونسول اعلیحضرتی بنا بر خواهش
 تجار معتبر شهر اقلیت تقاضاهای آنها را بفرمانفرما عرضه داشته و او
 اگر چه بسیار مشتاق اعاده نظم بود از قبول تقاضاهای آنها سر باز
 زد مگر آنکه وثیقه باو داده شود که اهالی اسلحه های خود را
 بزمین گذارده و اهلا بعضی از شرایط او را قبول نمایند و اظهار
 میل نمود باینکه رؤسای آنها را ملاقات نماید و شفاها امنیت جالی
 کلیه اشخاصی را که ترد او میرفتند در حضور مستر استونر ضمانت

نمود و علاوه مسر استویرا دعوت کرد که در صورتیکه بخواهند
 ایزدیه‌ها را بفرستند

بجز از دین و ملاقات فرمانها بی‌میل بودند و از احساسات
 و غرایب اهلای در همه ولی راضی شدند که آنحضرت اشرف را در
 محفل نظری ملاقات نمایند

مسر استویر بر حسب حسن ملاقاتی دین شرایط موافق گردید
 و اینطور بخدمت سید که هفتی از طرف اهلای برای مدد کار ملاقات
 فرستاده بودند در عرس مذکور آن مددکاران و فرار مذکور
 در لوسویر از هر قسم اذیت شویس کاراه اجازت نمودند و این
 در عصر صبح بعضی از بزرگان دوائی را حمل نمایند برای بررگی
 سید و دکانی جاری که در محله دین سکونت داشتند در
 نمودند این اقدام از طرف قسود دولتی طبعاً در مدن زووسویر
 ایشیح حشمی می‌دارد موده و دلیل عدم امکان عمده رحمت
 مأمورین و حای تصور کردند عده‌ها حمل در همه ماد سرون ما
 (نصف ۴) حریرمارلسک

نمبر ۲۵۲

مکتوب مسرمارلسک سرادوار دگری . - (و ص ۲۸ شماره)
 و هفت ۱۰ شماره ۱۹۰۸ - آقا و محراً راپورت بندهم
 که در حدی با نظرف حدیث شر در در سولجانه امتدحسرتی در سمر -
 پناه‌بند شده اند این اسخاص که قبل آنها حسن پسر است انقدر
 و ادر راده حجتی علی آقا رئیس انجمن اسلامیه شرار باشد که در
 ۲۲ ژوب تقوسواجانه باهمند شد بواسطه اذیت که سردر ویرور

نایب الحکومه که تا ورود آصف الدوله فرمائفرما کفالت امور ایالت
بعهد او مفوض است در مورد او نمود ناچار به سن اختیار نمودن
شده اند میرزا کاظم خان برادر معتمد دیوان مرحوم حکمی پس از
حسین وارد آنجا شد این اشخاص اظهار داشتند که باوجود اعلان
عفو عمومی حکه شاه در مورد تمام مجرمین یالتیکی صادر نموده
میترسیدند سردار فیروز اقدامی بر علیه آنها ننماید و کاظم خان پس
از آنکه نایب الحکومه باو وعده داد که در صورت تادیه یک هزار و
هفتصد تومان نرسم رشوه و چند اسب که قیمت آن معادل نوهزار
تومان نبود سپس بدست سواران قوام سپرده شد که از سردار بعیدش
مانند و از دست سواران دندکسور کربخه خود را بقونسولخانه
اداخته اس

پنهانگان دنگر هم در عرس ماه آگست ورود نمودند
ولی بعضی از آنها که بر سر است الصدر هم جزو آنها بود راعب
بخروج شدند

امر کاظم خان پیش از همه سحت بود برای آنکه در مدت
نوبت او در قونسولخانه بر حسب امر نایب الحکومه خانه اورا غارت
نموده اموال او را چپاول نمودند

نظر بوخلع عدم امنیت فعلی تمام ایالت وعدم کلی اطمینان
بر تضمینات نایب الحکومه امکان ندارد طوری نمود که کاظم خان
بمأمورین محلی اطمینان کند و حالا میخواهد از راه بوشهر از ایران
خارج شود و از اینجا تا آنمحل را بهمراهی مجر کاکس که باحفا
مراجعت خواهد کرد میرود